

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 316/09-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. októbra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť M. D., Francúzsko, zastúpeného Advokátskou kanceláriou M. a spol., s. r. o., B., v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. M. M., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C 63/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. D. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. septembra 2009 doručená sťažnosť M. D., Francúzsko (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C 63/2008.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

„Sťažovateľ M. D. sa ako žalobca návrhom na začatie konania zo dňa 10. 03. 2008, doručeným Okresnému súdu Bratislava I dňa 11. 03. 2008, domáhal voči žalovanému zaplata 74.656,50 Sk s príslušenstvom, ako aj náhrady trov konania titulom náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom v trestnom konaní.

Na Okresnom súde Bratislava I sa od podania návrhu na začatie konania do februára 2009 vôbec nekonalo.

Dňa 16. 02. 2009 sťažovateľ podal sťažnosť na prieťahy v súdnom konaní a požiadal predsedníčku súdu ako orgán poverený vybavovaním sťažností, aby, ak zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijala a zabezpečila vykonanie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov. V podanej sťažnosti sťažovateľ namietal postup súdu, ktorým súd porušuje právo účastníkov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

V odpovedi na sťažnosť v konaní spis. zn.: 24 C/63/2008 zo dňa 09. 03. 2009 predsedníčka Okresného súdu Bratislava I uviedla, že vyhodnotila sťažnosť sťažovateľa za dôvodnú a konštatovala, že vznikol objektívny prieťah v predmetnom konaní.

Výzvou zo dňa 09. 03. 2009 Okresný súd Bratislava I vyzval sťažovateľa na zaslanie dôkazov preukazujúcich nárok sťažovateľa ako žalobcu. Právny zástupca sťažovateľa doplnil požadované dôkazy listom zo dňa 18. 03. 2009.

Od toho času Okresný súd Bratislava I neuskutočnil v konaní žiadne iné úkony...

Pri posudzovaní zbytočných prieťahov je podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR potrebné prihliadať na tri kritéria: 1. právna a faktická zložitost' veci, 2. správanie účastníka súdneho konania, 3. postup samotného súdu.

Z vyhodnotenia uvedených kritérií možno mať jednoznačne za to, že prieťahy v predmetnom konaní neboli spôsobené právnou a faktickou zložitost'ou veci. Taktiež zo správania účastníka nemožno vyvodiť záver, že svojim konaním spôsobil prieťahy v súdnom konaní. Máme za to, že prieťahy v súdnom konaní boli spôsobené postupom všeobecného súdu, nakoľko odo dňa 11. 03. 2008, kedy bol Okresnému súdu Bratislava I

doručený návrh na začatie konania, nevykonala Okresný súd Bratislava I žiadny právne relevantný úkon, ktorý by smeroval k meritórnemu prejednaniu a rozhodnutiu veci.

Sťažovateľ v súlade s ustanovením čl. 127 ods. 2 Ústavy SR žiada o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Podľa ustanovenia § 56 ods. 4 zákona č. 38/1993 Z. z. uvádza, že finančné zadosťučinenie žiada vo výške 2.000,- EUR a svoj návrh odôvodňuje tým, že toto finančné zadosťučinenie je protihodnotou utrpenej nemajetkovej ujmy spôsobenej zbytočnými prietahmi v konaní vedenom pod spis. zn.: 24 C/63/2008.

V uvedenom konaní vznikli zbytočné prietahy vytvárajúce stav právnej neistoty sťažovateľa v oblasti jeho ústavnoprávneho nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu štátu, ktoré trvajú takmer 18 mesiacov, a vzhľadom na správanie sa súdu nie je možné predpokladať, kedy sa pretrvávajúci stav právnej neistoty sťažovateľa odstráni.

Trestné stíhanie výrazne zasiahlo do súkromného a osobného života sťažovateľa, do jeho cti a dobrej povesti, a to tým viac, že išlo o obvinenie nepreukázané, čo bolo potvrdené právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom súdu, podľa ktorého skutok, z ktorého bol sťažovateľ obvinený a obžalovaný, nebol trestným činom.“

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd rozhodol, že:

„1. Základné právo sťažovateľa M. D. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod spis. zn.: 24 C/63/2008 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava I prikazuje, aby vo veci vedenej pod spis. zn.: 24 C/63/2008 konal bez zbytočných prietahov.

3. Sťažovateľovi M. D. priznáva finančné zadosťučinenie 2.000,- EUR (slovom dvetisíc eur), ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Sťažovateľovi M. D. priznáva náhradu trov konania, ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže

ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ tvrdí, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C 63/2008 svojou nečinnosťou porušil jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Zo sťažnosti a z príloh k nej predložených ústavný súd zistil takýto stav konania:

Sťažovateľ sa návrhom (žalobou) z 10. marca 2008 domáhal náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu štátu.

Dňa 16. februára 2009 sťažovateľ podal predsedníčke okresného súdu sťažnosť na prietahy s tým, že ju žiadal o ich odstránenie.

Listom z 13. marca 2009 predsedníčka okresného súdu uznala sťažnosť ako dôvodnú, pričom uviedla, že 28. marca 2008 okresný súd uznesením vyzval odporcu na vyjadrenie k návrhu na začatie konania.

Dňa 23. mája 2008 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie odporcu.

Dňa 27. februára 2009 bolo vyjadrenie odporcu doručené zástupcovi navrhovateľa.

Predsedníčka okresného súdu vyhodnotila sťažnosť ako dôvodnú a za vzniknuté prietahy sa ospravedlnila.

Dňa 9. marca 2009 bol právny zástupca sťažovateľa okresným súdom vyzvaný, aby predložil dôkazy preukazujúce jeho nárok.

Dňa 18. marca 2009 sťažovateľ predložil návrh na doplnenie dôkazov.

Iné úkony po tomto dátume vykonané neboli.

Ústavný súd na základe svojej konštantnej judikatúry (I. ÚS 120/03, I. ÚS 66/04) berie do úvahy, že odmietnuť sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú možno vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu vo veci nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prietáhov, a tým ani porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 109/03), argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia

základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 93/03), resp. že na základe skutočností uvedených v sťažnosti nemožno postup súdu považovať za taký, ktorý by signalizoval pri predbežnom prerokovaní možné porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 131/03).

Podľa názoru ústavného súdu nemožno na základe zistených skutočností považovať postup okresného súdu za taký, ktorý by bolo možné najmä vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle citovaných článkov ústavy a dohovoru.

V postupe okresného súdu možno zistiť obdobia nečinnosti, a to v období od 23. mája 2008 (bolo mu doručené vyjadrenie odporcu) do 27. februára 2009 (doručoval vyjadrenie sťažovateľa) a tiež od 18. marca 2009 dosiaľ, ktoré však nenadobudli charakter zbytočných prietahov.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutia, v ktorých opakovane vyslovil, že ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe nemusí ešte zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (II. ÚS 91/09).

Nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy alebo práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (IV. ÚS 203/03, III. ÚS 359/08).

Z týchto dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľa smerujúcu proti postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C 63/2008 odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. To však neznamená, že ak by prietahy pokračovali aj naďalej, nemohli by byť základné práva a slobody sťažovateľa porušené.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez ďalšieho právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa obsiahnutými v petite, ktoré sa viažu na úspech v merite veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. októbra 2009